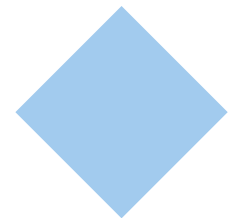

Protocol wraking en verschoning

Protocol verschoning

1. Alle zittingsvoorzitters en alle zittingsleden zullen direct na ontvangst van de stukken voor de zitting moeten bezien of zich feiten of omstandigheden voordoen die het vormen van een onpartijdig oordeel zouden kunnen bemoeilijken. Indien daartoe aanleiding bestaat, dient de zittingsvoorzitter en/of het zittingslid – al dan niet na overleg met de overige leden van de zittingscommissie – zo spoedig mogelijk een verschoningsverzoek in. Als de zittingsvoorzitter en de zittingsleden kritisch met dit vraagstuk omgaan en vooraf bedenken of zij in de zittingscommissie kunnen plaatsnemen tegenover bepaalde partijen, kunnen wrakingsverzoeken door partijen worden voorkomen.
Als een zittingsvoorzitter of zittingslid zich wil verschonen, moet dit direct na ontvangst van de zittingsbescheiden worden doorgegeven aan de overige leden van de zittingscommissie. Na toewijzing van de verschoning meldt de zittingsvoorzitter dit bij de commissiesecretaris voor de administratieve afhandeling.
2. Een verschoningsverzoek wordt in ieder geval ingediend als zich één of meer van de volgende omstandigheden voordoet:
 - a. procespartij is de (vroegere) echtgeno(o)t(e), (ex)partner en/of nauwe bloed- en aanverwanten van de zittingsvoorzitter en/of het zittingslid;
 - b. procespartij is persoon uit persoonlijke en/of zakelijke kenniskring van de zittingsvoorzitter en/of het zittingslid;
 - c. zittingsvoorzitter en/of zittingslid is uit hoofde van een andere door hem of haar beklede nevenfunctie zodanig betrokken dat zijn of haar onpartijdigheid ter discussie kan komen te staan;
 - d. zittingsvoorzitter en/of zittingslid is uit hoofde van (neven)functies van zijn of haar (vroegere) echtgeno(o)t(e), (ex)partner of nauwe bloed- of aanverwanten zodanig betrokken dat zijn of haar onpartijdigheid ter discussie kan komen te staan;
 - e. zittingslid is uit hoofde van zijn (voormalige) werkkring betrokken (geweest) bij de zaak.
3. Bij twijfel is verschoning aangewezen.

4. Het verschoningsverzoek wordt in beginsel toegewezen. Als dit nodig wordt geacht, kunnen de overige commissieleden vragen om een schriftelijke dan wel mondelinge motivatie voor dit verzoek.
5. In dat geval wordt de zaak zo spoedig mogelijk op een andere zitting geboekt, waarbij het verschoonde zittingslid geen deel uitmaakt van de zittingscommissie.

Protocol wraking

1. Op een wrakingsverzoek dient altijd te worden besloten.
2. Partijen kunnen tot uiterlijk vijf werkdagen vóór de zitting schriftelijk of bij aanvang van de zitting schriftelijk of mondeling een verzoek tot wraking van een zittingsvoorzitter of een zittingslid indienen. Een schriftelijk wrakingsverzoek dat niet uiterlijk vijf werkdagen vóór de zitting is ontvangen, wordt beschouwd bij aanvang van de zitting te worden gedaan. Het wrakingsverzoek dient te worden gemotiveerd.
Door partijen de mogelijkheid te bieden om een wrakingsverzoek mondeling in te dienen, wordt de effectiviteit en laagdrempeligheid van de wrakingsprocedure verhoogd.
3. Tevens kan een wrakingsverzoek gedurende de zitting worden ingediend wanneer een der partijen aangeeft dat tijdens de zitting een schijn van partijdigheid wordt gewekt. Een wrakingsverzoek moet vóór het einde van de zitting worden ingediend.
4. Op wrakingsverzoeken wordt besloten door een wrakingscommissie die toetst of zich feiten of omstandigheden voordoen die het vormen van een onpartijdig oordeel door de zittingsvoorzitter of zittingslid zouden kunnen bemoeilijken. Als een partij een commissielid wil wraken, moet op zitting uitleg worden gegeven over de implicaties voor de betrokkenen (zoals dat de uitspraak langer op zich zal laten wachten). Wanneer wordt gepersisteerd in het verzoek, wordt het wrakingsverzoek behandeld tijdens de nabespreking van de eerstvolgende zitting, buiten de aanwezigheid van partijen. Dit is een efficiënte manier die laagdrempeligheid garandeert, omdat partijen snel uitsluitel hebben over hun wrakingsverzoek.
Deze commissie heeft een andere samenstelling en kan een objectief oordeel over de kwestie vellen. Hierbij moet het duidelijk zijn dat de commissie op dat moment in de hoedanigheid van wrakingscommissie bij elkaar is. Na de besluitvorming wordt de beslissing zo spoedig mogelijk schriftelijk en voorzien van een motivatie meegedeeld aan partijen. Dit is onder meer van belang voor de dossiervorming. De zaak wordt aangehouden totdat op het wrakingsverzoek is beslist en kan hierna zo snel mogelijk weer op zitting gepland worden (al dan niet met een vervangende zittingscommissie). Partijen ontvangen hiervoor een schriftelijke uitnodiging. De overige bepalingen zijn onverkort van toepassing.
5. Het wrakingsverzoek wordt toegewezen als het gewraakte commissielid in de wraking berust of wanneer de wrakingscommissie van oordeel is dat zich feiten en omstandigheden voordoen die het vormen van een onpartijdig oordeel zouden kunnen bemoeilijken. Hiervan is in ieder geval sprake als één van de volgende omstandigheden zich voordoet:

- a. procespartij is de (vroegere) echtgeno(o)t(e), (ex)partner en/of nauwe bloed- en aanverwanten van de zittingsvoorzitter en/of het zittingslid;
- b. procespartij is persoon uit persoonlijke en/of zakelijke kenniskring van de zittingsvoorzitter en/of het zittingslid;
- c. zittingsvoorzitter en/of zittingslid is uit hoofde van een andere door hem of haar beklede nevenfunctie zodanig betrokken dat zijn of haar onpartijdigheid ter discussie kan komen te staan;
- d. zittingsvoorzitter en/of zittingslid is uit hoofde van (neven)functies van zijn of haar (vroegere) echtgeno(o)t(e), (ex)partner of nauwe bloed- of aanverwanten zodanig betrokken dat zijn of haar onpartijdigheid ter discussie kan komen te staan;
- e. zittingslid is uit hoofde van zijn (voormalige) werkkring betrokken (geweest) bij de zaak.

Voorafgaand aan de behandeling van het wrakingsverzoek kan aan de gewraakte zittingsvoorzitter of het gewraakte zittingslid worden gevraagd of hij in de wraking berust. Is dat het geval, dan hoeft de wrakingscommissie het wrakingsverzoek niet te behandelen, maar kan dit verzoek worden toegewezen. Wordt niet in de wraking berust, dan beslist de wrakingscommissie met inachtneming van de grond voor wraking als omschreven onder 2 sub a tot en met e en de toelichting bij artikel 31 Uhw (zie hierboven). In geval van staking van stemmen wordt het verzoek tot wraking toegestaan (artikel 31 lid 3 Uhw).

6. Als een wrakingsverzoek vóór de zitting schriftelijk is ingediend, zal de wrakingscommissie proberen daar voorafgaand aan de zitting op te beslissen. In geval van toewijzing van het wrakingsverzoek wordt de zaak zo snel mogelijk op een andere zitting gepland. De gewraakte zittingsvoorzitter of het gewraakte zittingslid maakt geen deel uit van de zittingscommissie. De commissiesecretaris van de dienstdoende wrakingscommissie stelt de partijen in het geschil, het gewraakte lid en de andere commissieleden bij wie het geschil in behandeling is hiervan door de commissiesecretaris op de hoogte. De schriftelijke beslissing op het wrakingsverzoek wordt voor de zitting aan partijen toegezonden.
7. Het kan voorkomen dat een van de partijen pas bij het zien van een commissielid bedenkt dat zij een wrakingsverzoek wil indienen. Ook kan het voorkomen dat een partij tijdens de zitting de indruk krijgt dat een commissielid partijdig is of meerdere commissieleden partijdig zijn. Als partijen ter zitting een wrakingsverzoek overwegen, kan de zittingsvoorzitter desgevraagd de zitting kort (bijvoorbeeld vijf à tien minuten) schorsen. Dit stelt de betreffende partij in de gelegenheid om over het wrakingsverzoek na te denken. Als dit leidt tot een wrakingsverzoek, wordt het verzoek behandeld volgens de hierboven genoemde punten.
8. Als door de wrakingscommissie afwijzend op een wrakingsverzoek wordt beslist, kan de zitting opnieuw worden gepland, ongeacht of het gewraakte lid deel uitmaakt van deze commissie. Hier vindt dan de inhoudelijke behandeling van de zaak plaats.
9. Wordt een verzoek om wraking afgewezen, dan kan de wrakende partij dezelfde zittingsvoorzitter of hetzelfde zittingslid niet nogmaals wraken, tenzij bij het verzoek feiten of omstandigheden worden voorgedragen die pas na het eerdere verzoek aan de betreffende partij bekend zijn geworden.
10. Als misbruik wordt gemaakt van het wrakingsrecht, kan worden bepaald dat een volgend verzoek niet in behandeling wordt genomen. Dit dient bij de afwijzing van het eerdere verzoek aan partijen kenbaar te worden gemaakt.

